

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Problema naționalității.

Am fost îndemnați din mai multe părți, să publicăm broșura *întreagă* a profesorului de universitate din Marburg, Dr. *Walther Schücking*, despre problema de naționalitate, pentru a fi cunoscute publicului cetitor românesc toate sănătoasele sale idei cuprinse în broșură. Satisfăcând acestei dorințe venim și continuăm cu articolul:

VII.

Să vorbim acum despre mijloacele cu cari se face politica polonă, despre mijloacele de desnaționalizare. Dacă ar fi cineva, care ar trage la îndoială importanța morală a acestei politici (de desnaționalizare), ar trebui să-i atrag atențiunea asupra mijloacelor cu cari se execută volnicia națională. Despre acest soi de politică încă se poate spune, că *de pe roade* se poate cunoaște. Căci doară și Kant, omul mult stimat până și de actualii oameni ai ministeriului de stat, spunea odată, că: „Politica făcută cu mijloace, cari concordează cu respectul față de drepturile oamenilor, e morală; aceea însă, care cu privire la mijloace nu-și face scrupuli, — e demagogie”.

Mijlocul de frunte și cel mai ales al guvernului nostru în lupta purtată, contra Polonilor e goana la care e luată limba polonă. În acțiunile sale guvernul e mănănat de diferite curente. Se crede, că deodată cu limba va pieri și poporul acesta străin. Am cetit cum scria un domn în suplimentul ziarului „Deutsche Tageszeitung” cu privire la politica daneză următoarele: „Dacă guvernul nu mai dispune de armele expulzării, atunci trebuie să între în acțiune întreaga putere de stat, spre a nimici sentimentele daneze dușmănoase statului, sentimente manifestate tocmai prin întrebuintarea limbei daneze”.

Iată concepția germană în chestii curat culturale! Cei de altă

limbă trebuie să fie germanizați, căci chiar și numai simpla întrebuintare a limbii materne e considerată de dovadă despre existența sentimentelor contrare statului! Iar hacatiștii au cerut în mod categoric în adunarea lor, ca în reuniuni și în adunări, pentru o mai bună supraveghiere, să se vorbească numai nemțește, și gazetele să se redacteze numai în nemțește. Departe am ajuns în statul lui Frideric cel Mare! Se cere din partea miilor de cetățeni, pe cale publică, ca în viitor limba reuniunilor și a adunărilor să se conformeze jandarmului, iar limba gazetelor să se conformeze domnului procuror. Și fiindcă jandarmii și procurorii sunt Nemți, se cere ca milioane de cetățeni de altă limbă să vorbească și să scrie în limba lor! Până acuma guvernul nu a satisfăcut acestor pretensiuni, dar se pare că acum vrea să iasă din reserve. Proiectul cel nou de lege despre dreptul de asociare decretează în mod principiar limba germană ca limbă de consultare în adunările publice. Excepțiuni se pot face; dar ele sunt totdeauna pendente dela faptul, dacă funcționarul încredințat cu supraveghierea cunoaște ori nu limba străină. Pe calea aceasta se despoaie deci milioanele de cetățeni de stat de cel mai elementar drept fundamental, recunoscut în constituția Prusiei deja de două generațiuni. Și dacă Polonii nu vreau să renunțe dela acest drept, vor trebui să vorbească în limba jandarmului german, așa cum au cerut hacatiștii!

Dar și altcum se poartă astăzi lupta pe întreaga linie în contra limbei polone. Trebuie să atingă pe oricine în mod foarte ciudat, că în statul lui Frideric cel Mare, în statul celui mai luminat monarh din lume, întocmai ca la Maghiari și la Ruși, vin botezate de nou numirile vechi polone de localități. Ciudat lucru. Vine poliția să rectifice istoria! Dar se scapă cu totul din ve-

dere, că numirea de localitate nu dă nici o lămurire cu privire la naționalitatea locuitorilor ei, căci în mii de casuri numirea comunelor, râurilor, munților, etc. e mai veche decât poporațiunea. Nu avem noi în părțile de țară, cari nu sunt polone, nenumărate numiri de localități de caracter negerman?

Cu mult mai rău e, că și institutele de educațiune, desconsiderându-li-se adevărată misiune, vin întrebuintate în scopuri de germanizare. Pe când pe la începutul anilor șeptezeci, în gimnasii, cu excepțiunea claselor de sus, limba de propunere era în mare parte cea polonă, astăzi chiar și școalele populare sunt germane, din principiu. Pe seama copiilor poloni se trimite din principiu numai învățători, cari nu cunosc de loc limba polonă, pentru ca în școală să nu se rostească nici un cuvânt în această limbă. Și învățătorilor acestora, cari nu înțeleg limba copiilor, trebuie să încredințeze părinții aceea ce au mai drag în lume, copiii lor, în frageda etate de șase ani! Oare ce ar fi zis mamele germane, dacă Napoleon cuceritorul ar fi cerut dela ele așa ceva? Să ne imaginăm numai bine situațiunea. Copilul polon sosește la școală cu întârziere. Cum să-și motiveze el în fața învățătorului întârzierea, dacă învățătorul și școlarul nu se pot înțelege? Se poate, că bolnăvindu-se careva dintre frați ori surori, părinții l-au trimis iute după medic, și de aci întârzierea. Și fiecare învățător cu mintea la loc va accepta o asemenea justificare. Dar atât în cazul acesta, cât și în alte mii de casuri, el trebuie să înțeleagă aceea ce-i spune copilul. E o adevărată batjocură adusă pedagogiei, când învățătorul și elevul vorbesc în limbi deosebite, și când primele elemente ale instrucțiunii se împărtășesc elevului după metoda întrebuintată față de surdo-muți.

Nu e mult de când se scria în gazete, că în părțile de țară locuite de Poloni mai mulți învățători, cari cunosc limba polonă, au fost preterați la avansare, tocmai din motivul, că vorbesc limba polonă. E nebunie, însă făcută cu metod! E mai rău la noi decât la Maghiari, unde pe lângă aceea, că limba maghiară se propune în mod special în școalele populare, se mai cere, ca și anumite studii să se propună exclusiv în limba maghiară, căci totuși se permite și întrebuintarea limbei materne la unele studii, și e mai rău la noi și decât la Ruși, cari în timpul din urmă au decretat în mod principiar admiterea limbei materne ca limbă de instrucție în școale, și numai pentru anumite studii e obligatorie limba rusească. Dar la noi e întors: în școalele cercetate de elevi poloni limba polonă e tolerată numai în mod excepțional la studiul religiunii. Ba nici la studiul acesta nu în toate clasele școlii elementare. În cele mai multe școale chiar și în orele de religie se poate vorbi în limba polonă numai în clasele începătoare. Dar chiar și această redută de apărare a limbei polone a fost periclitată. Căci greva școlarilor a izbucnit în școală, în care funcționarul încredințat cu supraveghierea a fost ordonat, în hiperzelul său, ca și în clasele începătoare religia să fie propusă nemțește.

E adevărat, că guvernul a reparat lucrul, a desavuat pe hiperzelosul său funcționar. Dar se întâmplă oare aceasta și dacă nu se înscena greva copiilor?

S'a vorbit de agitație. Sigur, că o agitație secretă de mai nainte și de mai târziu încă și-a avut rolul său însemnat, și eu încă spun, că nu a fost corect dela părinți, că și-au băgat copiii în grevă și în ceartă. Dar vorba veche: nu e fum fără foc! Nu mă va putea convinge nime, că o simplă agitație esternă

FOIȘOARĂ.

Școala de Duminecă în biserica anglicană.

Elevi ai școlii religioase de Duminecă sunt toți credincioșii anglicani din fragedă pruncie și peste tot decursul vieții. Școlile se conduc în parohii de preot, în orase de capelan. Localurile acestora sunt în basementul bisericilor, și nu este biserică, sub care să nu fie sale luminoase și spațioase pentru adunări religioase, unele destinate pentru copii, altele pentru adulți, pentru femei-mame și pentru bărbați. Oate o mică chilie, cea mai luxos împodobită și aranjată, e destinată: pruncilor sugători.

Superintendentul școlii, când află că într-o familie s'a mai născut un copil, trimite părinților o scrisoare de conținutul acesta:

Frate!

Ne face plăcere a introduce pe micul D-Voastru N. N. în lista copiilor infanțini, și prin aceasta dorim a-l socoti membru al școlii religioase unde sunteți și D. V.; iar ca să Vă aduceți aminte de ziua nașterii copilului, Vă trimitem acest chip. Vei vrea să-ți aduci aminte și D. T. de aceeași zi făcând un dar lui Dumnezeu de câți-va bani, pe când va fi copilul mare și-l vom primi în școala de copii.

Cu drag ne vom ruga lui Dumnezeu să binecuvinteze copilul cel mic.

N. N., preot.

NB. Chipul este o icoană, având la o parte chipul unui leagăn frumos împodobit cu un copileș, și de-asupra doi îngeri păzitori asupra leagănului. De altă parte, scrisoarea:

Se atestă că N. N. e membru în Des-părțământul infanțin, și s'a născut la ziua

luna anul

Mama:

Tata:

Botezat în:

N. N., preot superintendent.

Un leagăn frumos împodobeste sala pruncilor infanțini, unde câte un bilet legat cu pantlici arată numele fiecărui copil născut într'un an.

Părinții și copiii după terminarea serviciului divin se abat cu drag pe la această chilie a infanților.

Iar când copiii sunt mai marișori, li se trimite părinților pentru copii o altă scrisoare așa:

Micuțule Pretin!

Când ai fost botezat, am promis că biserica va avea grijă de tine. Această carte ți-o trimitem ca să vezi, că nu ne am uitat de tine, ci și acum ne rugăm necurmat ca să fii cuminte și ascultător.

Prietinii tăi: N. N., preot.

N. N., secretar.

În unele școli se cetește lista copiilor la: Prasniciul copiilor și la Ordean și

le fao daruri. Părinții se bucură de acestea și au iubire de școala de Duminecă.

I. Școala froebeliană.

Se ține la oară fixă Dumineca, ori în decursul slujbei, ca părinții să poată participa la serviciul divin.

Am cercetat niște prelegeri.

Învățătorul salută copiii: Bună dimineața, băieți, apoi îi întrebă ce-au făcut peste săptămână, o cântare, apoi jocuri, cu chipuri, animale, peisaje, soarele, luna, stele, pomi, paseri, etc. Urmează o istorioară biblică, enerează și ei. Se fac apoi a merge la biserică, se așează și li se spune altă istorioară. Se folosesc chipurile. Povestesc istorioarele. Se închipuie a fi misionari prin țări străine și la diferite ocupații și scene. Formează trenuri, apucându-se unul de altul. Închipuiesc căruța cu cai ducând ajutor și hrană celor nenorociți. Li se dă să construiască poduri, case, trenuri. Prelegerea o încheie cântarea, când fiecare dând mâna cu conducătoarea se duc acasă. Pentru cei bolnavi aduc bani, ca să sporească fondul lor.

Mi-am formulat asupra acestei rânduieli această judecată:

1. Părinții pot merge la biserică.
2. Copii în 2 ceasuri își reîmprospătează ce-au făcut peste săptămână și încep o nouă viață de plăceri.
3. Fac deosebire între ziua Duminecii și alte zile.

4. Aplică lecțiile la viață, figurile fizice și ideile.

5. Se controlează pe sine.

Au și manuale pentru „Kindergarten”, cu material distribuit pentru cele 4 anotimpuri. Și „Lecții biblice pentru începători”. Apoi rugăciuni de dimineața, de seara, mulțămită pentru mâncare, și Tatăl nostru.

II. Despărțământul copiilor.

Etatea de 7 ani: Decalogul și Sărbătorile anului bisericesc.

Etatea de 8 ani: Fericirile și Credeul apostolic. Tainele.

Etatea de 9 ani: Viața lui Isus.

Etatea de 10 ani: Catehismul ilustrat.

III. Școala biblică.

Etatea de 11—12 ani: Legende evrești. Viața patriarhală. Geografia Palestinei.

Etatea de 12—14 ani: Profeții și preoții. Robiile.

Etatea de 15 ani: Plinirea vremii și Mântuitorul.

Li se dă cartea de slujbă: Prayer Book, și o studiază. Părțile biblice din ea le caută în Scriptură. Catehismul. Ce este în Prayer Book, și Catehismul.

IV. Clasele de adulți.

Clasele de adulți, în cari intrând li se împărtășește elevilor confirmarea, poartă diferite numiri, după apostoli și femei sfinte.

poate provoca o astfel de mișcare, dacă materia explozivă nu s'ar afla în aer. Inceputul l-a făcut deci guvernul, cu măsurile sale de tot greșite în chestia limbei din școale, în care chestie, ori cum am lua lucrurile, dreptatea e pe partea Polonilor. Căci e îngrozitoare nedreptatea de a face din instrucția în religie, din cel mai sfânt lucru pentru inimă, mijloc de germanizare (ori maghiarizare)! Și oare mamele germane în cazul unei cuceriri din partea Franciei ar permite să se roage copiii lor în limba franceză? Ori să cânte în biserici protestante cântări religioase în franțuzește?

Afirm deci, că un astfel de sistem e cu puțință numai într'un stat, în care raporturile dintre stat și biserică nu sunt regulate, și prin urmare și religioana vine întrebuințată spre scopuri de ale statului.

Rostul instrucției religioase

de G. Fl. Preșmereanu.
(Urmare).

Nu e mai nenorocit om pe pământ și creatură mai josnică, decât omul de geniu lipsit de caracter corăspunzător. Despre această valoare înaltă a caracterului ne servesc ca dovezi pagini strălucite ale istoriei, cari n'au fost scrise decât de bărbați cari au escelat cu caracterul lor, și cari astfel au fost reformatorii stărilor sociale, precum și intemeietorii împărățiilor puternice. Și pe cine eternizează artistul în operele sale, dacă nu pe acești semize ai omenimii, a căror pomenire trăește în etern, căci și-au săpat adânc urmele pașilor lor pe unde au călcat. Deci creșterea de caractere să fie ținta supremă a școlii medii. În măsura în care ea își va împlini această chemare, numai vom putea nădăjdui și o reformă a societății, statului și a bisericii, cu un cuvânt a bunăstării generale.

Astfel lucrând școala, va da societății bărbați bravi gata a-și neglija și interesele lor pentru binele altora și a lucra pentru binele de obște chiar și pe contul binelui lor personal. Bine înțeles, când vorbim de caracter, înțelegem un caracter nobil, o voință consequentă de a face binele, căci caracterul nu poate consta decât în o voință, care se determină de principii solide, dupăcum pretinde scopul final. Așadar nici pe departe nu poate ajunge în conflict cu moralul, din contră, e însăși moralitatea intrupată în viața individului (zice Kant). Acestui principiu mai înalt au să fie

subordonate principiile morale, în aplicarea și stabilirea valorii cărora acela are a servi ca măsură și mijloc preventiv întru evitarea conflictelor și păstrarea unității între suflul omului și lumea din afară. Evident din cele de până acum, că caracterul nu e condiționat de o cultură vastă spirituală, fondul lui fiind recunoașterea unui principiu moral mai înalt, ca regulator al principiilor morale de rang mai inferior. Acestea sunt de lipsă la îndeplinirea menirii noastre pe pământ și la a jungerea școlii final.

Așa se explică, că un om simplu fără multă carte poate fi un caracter firm, din contră lipsit de caracter poate fi și cel mai mare savant.

O voință fie cât de oțelită, întru îndeplinirea scopurilor sale, dacă e lipsită de un centru moral, căruia să se acomodeze, sucombă între împrejurările vitrege din viață, mai ales dacă pe lângă aceasta se mai abate asupra omului și un curent de îndoielă. Convinși dar de necesitatea religiounii pentru formarea caracterului nu rămâne, decât ca în școală să i se dea acesteia un rol cât mai mare.

Nu ne putem mărgini la propunerea aceleia în cele câteva ore din săptămână, ci câtă vreme recunoaștem superioritatea ei, ca stând mai presus de ori ce studiu, trebuie ca adevărurile ei să pătrundă întregul mod de gândire al elevului, să-i însoțească toți pașii lui, căci numai așa poate educa pentru viață. Nu strică, ca acestea să se prezente înaintea ochilor lui suflați cât de des, și afară de zidurile școlii, la joc, acasă etc. Neaccentuându-se elementul religios și dându-i-se atât de vitreg intrare în viața lui, nu peste mult el devine indiferent față de acela.

Cu durere trebuie să constat, că tot cam de asemenea soarte se bucură religioana și azi în școală. Rolul ce i se dă, își trezește mai curând ideea unei mame vitrege, care de frica unui tată fără de inimă numai din când în când își poate vedea și îmbrățișa pe fiii săi.

Puținele învățături presărate de ea pe apucate în câte o oră, două la săptămână, măresc mai mult nepăsarea față de ea, ceea ce duce la totală desconsiderare, mai ales dacă și părinții elevului se lasă stăpâniți de aceeași nepăsare.

Despre superioritatea religiounii, ca obiect de învățământ frumos se exprimă Guizot prin cuvintele: Instrucția religioasă morală nu formează numai un obiect ca și aritmetica, geometria și ortografia, cari se propun în

Cu executarea acestui program răspunde Biserica anglicană mandatului lui Isus: Mergând învățați, iar rezultatul e conștiința religioasă vie a credincioșilor englezi, cultura lor înaintată, optimistă, onestă, respectarea preoției și înflorirea bisericii lor. Conferențele, sinodele și congresele preoților regulează metodele educației, o supraveghează și o controlează. Unii preoți sunt poezi religioși stând în legătură cu poezii și cu literatură neamului lor, sunt istorici eclesiastici făcând parte din societățile istoricilor laici, sunt filosofi, pedagogi etc. fruntași intelectuali cari trăiesc pentru biserică, știind că prin biserică s'a ridicat neamul lor la atâta înflorire și numai prin astfel de preoți e în stare o biserică să înalțe un neam.

Căile virtuților în acest neam nu sunt părăginite, nici poteile păcatelor nu sunt nesupravegheate, și se aud vechi glasuri de profeți răsunând din inimile celor ce trăiesc în idealuri de profeți.

Și mă făcure aceste experiențe să cred, că religia pentru acest popor e o realitate, frumoasă și folositoare, de care omul sărac, bogat, cult ori simplu, și în orice stare a etății e influențat și călăuzit de idealul ei. Pentru completarea planului școlii religioase voi mai schița principiile evanghelice pentru examenul de pietate, conform stadiilor vieții, pruncie, copilărie, junete, bărbăție și bătrânețe — în capitolele viitoare.

Tr. Scorobetu.

anumite ore prescrise și despre cari, după trecerea acelor, nu se mai face nici o pomenire, ci trebuie ca în întreaga durată instrucțiunii să plutească un curent religios, cu un cuvânt religioana să predominaze în programul de studiu.

Spre acest scop școala medie e chemată a întregi pe baze științifice, cunoștințele simple și necomplete din sfera religiounii căutând, ca prin deprinderea activității proprii să pună bază convingerilor religioase ale elevului.

Pe baza reflexiunilor independente îndreptate asupra celor auzite acasă, sau învățate în școala primară, își alcătuiește apoi aceste vederi despre lume, precum și un plan despre întocmirea vieții sale de mai târziu.

Ceeace până aici i se prezentase în mod autoritativ, este supus acum controlului cunoștințelor sale aici câștigate. Astfel ajunge a se convinge singur prin compararea ce independent și-o face, între cunoștințele aquirate aici și adevărurile religioase, despre baza adevărată a religiounii, fără a fi influențat de vaza și autoritatea aceleia predicată lui până acum. Concepțiile ce și le formează prin acest examen intern, având să servească ca măsură și orientare în judecarea oamenilor, alegerea organelor școlare, firește, trebuie să se facă cu multă îngrijire. Vai de acei elevi, ajunși pe mâna unor educatori cu vederi greșite. Cum vor ști ei feri pe aceia de rătăcirii, arătând legătura adevărurilor din sfera științei cu cele religioase, când înșiși sunt pradă rătăcirilor și judecata lor oarbă. Cum vom putea aștepta dară dela elevi o cultură unitară concentrată, valorizată în scopul vieții și întru îndeplinirea chemării? Nu e destul, dară concentrarea la care țințesc cei mai mulți educatori în sfera obiectului lor de specialitate, fără considerare la celelalte studii! Prin dobândirea acestora ajungem ce e drept — la acel rezultat, că elevul va ști dispune într'un anumit cerc de cunoștințe, dar stabilirea unei armonii suflaște, ceea ce e lucrul de căpetenie ca bază a caracterului, e cu neputință.

Care va fi datoria școlii în punctul acesta? Să stăruiască, tocmai prin predarea sistematică a religiounii, — care are deci să formeze obiectul de preocupare pentru toți membrii corpului didactic — a asigura acea armonie intimă.

Elementul religios să fie privit de toți aceia, ca un factor puternic întru satisfacerea celui mai înalt postulat al pedagogiei: concentrarea, într'un întreg organic și armonios a materiei de învățământ.

Și tocmai de călcarea acestui postulat, în satisfacerea căruia rezidă întreaga artă pedagogică, se fac vinovați cei mai mulți dintre profesori, dovedind astfel cât de puțin sunt pătrunși de misiunea lor ideală.

În scopul îndreptării acestor greșeli însă trebuie însuși publicul educat, pentruca să înțeleagă, că rostul școlii nu e înmagazinarea de cunoștințe neasimilate în suflul elevilor, cu aquirarea cărora se sacrifică tocmai scopul mai înalt al instrucțiunii: armonia suflaștească în favoarea unui scop vremelnic, unui rezultat problematic, ba chiar dăunător.

Ne putem convinge din cele de până aici, despre trebuința imperativă a unei reformări radicale a școlii noastre medii.

Având în vedere, că e vorbă de educația tinerimii noastre, viitoarea pătură cultă a neamului nostru, la deslegarea cât mai practică a acesteia, e dator a concurge fiecare bărbat cu durere de inimă pentru soarta școlii noastre. Dar nici,

serviciul organelor de stat, în punctul acesta, n'ar trebuie să fie o surpriză pentru noi, doară e vorba de a crește cetățeni buni pe sama statului. Durere, atitudinea acestuia, indiferentă de până acum, a luat un caracter agresiv. Pe departe de a ne ușura munca în prelucrarea materiei de învățământ, cu pretenșiunile în propunerea limbii maghiare mărește și mai mult mehanizarea în instrucțiune. Cât timp nu s'ar putea cruța reducând instrucțiunea din această limbă la măsura cuvenită, rămânând ca acela să se folosească întru cultivarea în măsură mai mare a științelor naturale, a simțului pentru frumsețile naturii, prin ceea ce am dobândi un profit frumos în cultura inimii, căci știut e că, în măsura, în care cultivăm, prin îngrijirea plantelor și a animalelor, simțământul de compătimire, facem loc și iubirii de oameni în suflul elevilor nobilitându-le sentimentele.

Din cultură față de natură reese mai ușor și rostul adevărat al existenței precum și cunoștința scopului final al ori cărei acțiuni intelectuale, pentru ajungerea căruia, aceasta este un mijloc numai. Aceasta rezultă din însăși destinația naturii, care după cum vedem — nu e decât un magazin de alimentație, dat în serviciul omului, iar nu acesta în serviciul naturii.

Deci școala nu se va mulțami, cu luminarea minții elevului, cu ajutorul căreia n'o poate duce departe, din cauza îngustimii hotarelor stabilite de Creator, ci va tinde a-l apropia de acela, de scopul final, dincolo de care cu intelectul nostru nu ne putem estinde. Numai cât timp se are în vedere acesta, are îndreptățire la viața instrucțiunea școlară.

(Va urma).

Serbările dela Dej.

Ni se trimite spre publicare programul specificat al serbărilor aranjate în Dej din prilejul adunării generale a „Asociațiunii” în zilele de 18 și 19 Septembrie n. c. E următorul:

1. Reprezentațiune teatrală, aranjată Daminec în 18 Sept. n. în sala festivă a comitatului. Se va juca:

Pentru ochii lumii

comedie în 2 acte de Labiche, localizată de Gil.

Persoanele:

Razian, fost cofetar	Dr. Romul Micșă.
Zoia, soția lui	Lucreția Brehar.
Cornel, fiul lor	Octavian Moldovan.
Melineseu, medic fără pacienți	Laurențiu Perhaița.
Constanța, soția lui	Marioara Bodea.
Emelina, fiica lor	Julia Mezei.
Stefan Calin, neguț. de lemne	Gavril Lador.
Berta, camerieră la Razian . .	Regina Roman.
Ana, camerieră } la Meli-	Maria Roman.
Sofia, bucatăreasă } nescu	
Un tapetier	Victor Herman.
Un arnăut	* * *
Un servitor	* * *
Un arap	Gavril Mânzat.
Un bucătar	Benedict Rusu.

Se petrece în București, timpul de față.

Jertfa

dramă într'un act, de I. G. Miclescu.

Persoanele:

Doamna Dubău	Emilia Savu.
Tinea, fiica ei	Marioara Bodea.
Doctorul	Aurel P. Bănuțiu.
Pricopi, vechi slugă	Benedict Rusu.

Se petrece în Noemvrie 1877 la moșia Storești a doamnei Dubău.

O soacră

farsă într'un act, de I. L. Caragiale.

Persoanele:

Alexandru Peuzean	Victor Micșă.
Iulia, nevastă-sa	Marioara Bodea.
Fifina, soacra lui	Lucreția Brehar.
Ellis Furtunescu, căpit. englez	Octavian Moldovan.
Victor, chelner	Victor Mihali.
Liza, camerieră	Emilia Savu.

Se petrece într'un oțel în București.

Inceputul la ora 7^{1/2} seara fix. Prețurile de intrare: Loc I 3 cor. Loc II 2 cor. 40 fil. Loc III 1 cor. 60 fil. Balcon: Loc de șezut 2 cor. 40 fil. Loc de stat 1 cor. de persoană.

2. Concert aranjat Luni în 19 Septembrie n. în sala festivă a comitatului, cu concursul corului mixt al reuniunii române de cântări din Năsăud și al orchestrei militare a reg. Nr. 63 din Bistrița.

Dirigent: A. Bena.

Programul:

1. Clapek: Fantazie pe motive românești, pentru orchestră.

Se predă istoria apostolică, în legătură cu epistolele apostolești și faptele Apostolilor.

V. Despărțământul Seniorilor.

- Istoria Bisericească universală,
 - Misiunile moderne, domestice și esterne,
 - Leotii din Prayer Book,
 - Doctrina creștină,
 - Alcătuirea, Traducția și Interpretarea Scripturii,
 - Metodele moderne ale activității bisericești,
 - Biserica anglicană. Istoria, Doctrina, Ierarhia, Disciplina, Slujba și Tainele ei.
 - i) j) k) l) m) Cursuri speciale după Uniunea de studii biblice: Cărțile T. V. T. N. și Epocii apostolice.
 - Prorocii și doctrinele lor.
 - Cărțile de înțelepciune ale T. V.: Proverbele, Eccliazistul, Înțelepciunea lui Solomon, Iov.
 - Învățătura Școlii de Duminecă. Pedagogie, Studiul copilului și organizarea școlii.
 - Lira anglicană.
- În clasa aceasta bărbații au societăți religioase ca: Soc. Sf. Andrei, a Samarineanului îndurat etc., iar femeile societăți cu nume ca: Marta și Maria... cari țin anual congrese provinciale și universale.

2. a) A. Bena: Serenadă, b) G. Dima: Fântână cu trei izvoare, c) G. Dima: Sub fereastră mândrei mele, coruri.

3. C. Chovan: Dansuri românești, executate la pian de doamna Lucreția Dr. Micșa și dl. Guilelm Șorban.

3. L. Domide: Inșiră-te mărgărite, legendă de V. Alecsandri, cor cu acompaniament de orchestră.

5. Uvertură românească pentru orchestră.

6. A. G. Șorban: Melancolie, b) I. Muzeșian: Olteanca, executate la pian de d-na Lucreția Dr. Micșa.

7. A. Bena: Suspine, cor cu orchestră.

8. G. Verdi: Traviata, fantazie pentru orchestră.

9. N. Popovici: Hora dobrogeană, cor cu orchestră.

Inceputul la orele 7 și jumătate fix. După concert joc. Prețul locurilor: Loc I. 4 cor., loc II. 3 cor., loc III. 2 coroane. Balcon de șezut 2 cor. 40 fl., loc de stat 1 cor.

La sărbarea populară care va avea loc în 18 Sept. n. d. a. la orele 3 și jum. în sala hotelului „Englezul” se va ține o conferință despre „Lucrarea pământului și însemnătatea pomarului și legumăritului”, de dl. Aurel Coșciuc, conferențiarul agronom al „Asociațiunii”.

Tot cu acest prilej va cânta corul născădean executând câteva cântări populare. La încheiere se vor face proiecțiuni cinematografice.

Domnii preoți și învățători din Solnoc-Dobăca sunt rugați și pe această cale a aduce cu sine cât mai mult popor.

Prețul banchetului 5 coroane de persoană.

Bilete pentru teatru, concert și joc și pentru banchet se găsesc de vânzare la institutele „Someșana” și „Banca populară”, iar seara la cassă.

Invitări speciale la toate aceste sărbători netrimțându-se, publicul românesc e rugat pe această cale a se prezenta la festivitățile noastre.

Dej, la 11 Septembrie n. 1910.

Comitetul aranjator.

NOUTĂȚI.

„Asociațiunea” la Dej. Membri comitetului central din Sibiu vor pleca la Dej Sâmbătă dimineața la orele 7-26 m. Din Copșa își vor continua drumul cu trenul accelerat până în Teiuș, unde vor sosi la orele 10-23 m. a. m. La orele 10-29 m. a. m. vor merge mai departe cu trenul personal până la Cluj, unde vor sosi la orele 12-56 m. După o întrerupere de un ceas și jumătate, la orele 2-30 m. p. m. vor pleca din Cluj la Dej, unde vor sosi la orele 4-23 m. p. m. Vor lua parte la adunarea generală următorii membri ai comitetului central: Andrei Bărbăntu, viceprezidentul Asociațiunii, care va conduce ședințele adunării generale, P. Cosma, N. Ivan, Dr. Octavian Russu, I. F. Negruțiu, Dr. Liviu Lemény, Oct. C. Tăslăuanu, G. Precup, I. Vățășan, casierul Asociațiunii și A. Coșciuc, conferențiarul agronomie al Asociațiunii.

Școala centrală din Sibiu. Dăm astăzi o descriere mai detaliată a școlii noastre centrale. E o clădire ridicată în două rânduri pe un subsol înălțat. Are o întindere de 430 m. p. și conține patru clase încăpătoare de câte 60 elevi deplin corespunzătoare legii, apoi o cancelarie pentru învățători și două înălțări largi, toate grupate împrejurul unui vestibul spațios și bine luminat. În etaj se află o sală festivă de peste 80 m. p. cu înălțimea de 6 m. și locuința protopresbiterială compusă din 5 odăi și cancelarie, iar în subsol sunt două locuințe pentru învățători compuse din câte 2 odăi, culină și câmară, o sală pentru biblioteca tractuală și o pivniță spațioasă. Clădirea este făcută după proiectul dlui arhitect consistențial L. Pamfilie, după regulile cele mai solide și perfecte, cu instalație de canalizație, apă și lumină electrică și a fost preliminară în total la suma de 46 mii; dar în considerare că a venit așezată tocmai pe fostul șanț al orașului s-au rezerat fundații la adâncime de 4 m. sub fața curții, și facerea de subsol cu încăperi de utilitate, ridicându-se astfel speșele încă cu 15 mii peste cele preliminate. Edificiul a costat deci 61 mii cor. Esteriorul se prezintă în mod simplu și serios, în caracterul stilului românesc, și prin proporțiile bine nimerite face impresiunea cea mai bună ca centru de focar al instrucției, de care au trebuință copiii Românilor din acest oraș.

Un dispensar în Sibiu. Reuniunea igienică a comitatului Sibiu a hotărât să instaleze un dispensar pentru îngrijirea tuberculoșilor. Ținta acestui așezământ de binefacere este combaterea energică a tuberculozei cu toate mijloacele admise de știință și experiență. În dispensar se vor vizita toți cei ce doresc să afle, dacă suferă sau nu de boala aceasta, se vor da instrucțiuni despre esența, răspândirea tuberculozei și despre felul cum să ne ferim de ea, se va arăta cum avem să desinfecțăm locuința în cazuri de moarte, sau cu prilejul mutărilor în case suspecte, mai departe se vor acorda celor săraci diferite mijloace de trai: carne, pâine, lapte, ș. a. Ca adăul la salariul de curier se vor da și bani celor săraci. Vor primi consultații gratuite toți aceia cari se adresează la ajutorul acestui dispensar, și adică deocamdată se vor da consultații în fiecare Marți și Joi după amiază dela 3-4 ore în locuința dlui Dr. K. Ungar, strada Scheewis nr. 2 etajul I. Pentru ca dispensarul sibian să-și poată împlini misiunea cât mai perfect, este foarte de dorit ca să fie sprijinit atât de așezăminte publice, cât și de particulari.

Nou membru fondator la „Asociațiunea” s'a înscris acum de curând d-l Ioan Onescu, notar i. p., în Răbău achitând peste taxa stabilită de K 400 încă un adăul de K 100. Amintim cu laudă că d-l Onescu este și membru fondator al „Muzeului Asociațiunii” contribuind în scopul acestuia suma de K 2000. Mulțumim dlui Onescu și pe această cale de frumoasele jertfe ce a făcut și face pentru „Asociațiunea” noastră. Sibiu, 12 Sept. 1910.

Biroul Asociațiunii.

Hymen. Alesul paroh în Șasa Ioan Dandea își anunță căsătoria bisericească cu dsoara Elisaveta Gligor, fiica preotului rom. gr. or. din Ponorel Ioan Gligor. Căsătoria se va săvârși Duminică în 5 Sept. v. c.

Din Rășinari ni se scrie, că acolo s'a făcut în 7. l. c. sub presiunea dlui prim-pretor cercual Dr. Schuster, alegerea de vice-notar comun. Dintre 7 competenți au fost puși în candidație 5 inși, dintre cari a fost ales cu aclamație și cu însuflețire dl Ioan Giurcoiu, candidat de notar.

† Dionisie Lăncășan, învățător gr. ort. român în pensiune în Șeica-mare, după o grea și îndelungată boală, în vârstă de 45 ani, după 23 ani închinăți școlii noastre române confesionale, a răposat în 11 Septembrie n. a. c. la orele 11 a. m., împărțindu-și vremea cu sfintele Taine. În mormântarea rămășițelor pământești a fost astăzi Mercuri, în 14 Septembrie n. la 9 ore a. m. în cimiterul rom. ort. din Șeica-mare. Fie-i țărâna ușoară și vecinică amintirea.

O călătorie curioasă. Un lucrător din Hondol comitatul Hunedorii a făcut o călătorie neașteptată. Lucrătorul cu numele Rudolf Strossa, ca om fără ocupație a fost expulsat din Sibiu și i s'a dat un pasaport, în care se vede că era pusă localitatea Hondol fără a se indica comitatul. Strossa a sosit la Cluj și s'a anunțat la poliție. Acolo se pare că în loc de Hondol au cetit London, și au expedat pe Strossa mai departe, peste Marchegg și Viena, până la granița Prusiei. Omul călător se simțea bine și tăcea. Se minuna și el cum, fără nici un ban, poți călători o cale atât de lungă. În sfârșit a ajuns la Berlin. Acolo poliția a încercat să vorbească englezește cu Strossa, care însă nu știa nici măcar nemțește. Cercetându-se pasaportul mai cu atențiune și consultând o hartă a Ungariei, au aflat că este vorba de Hondolul din Hunedoara, și îndată au făcut omului hondolean calea întoarsă. Iar Strossa care plecase în 16 Iulie din Sibiu, a sosit în 29 August peste Berlin la Alba Iulia, de aici a plecat pe jos la Hondol — fără a fi avut plăcerea de a vedea și Londra.

Un calendar potrivit Prin calendare, care pătrund ușor în păturiile cele mai largi, se poate face cu bun succes creșterea morală și națională, mai ales a oamenilor dela sate. Un calendar de felul acesta a apărut acum sub titlul „Calendarul cultural al românului pe 1911”, întocmit de A. și S. Leonte din capitala română. În acest calendar se deslușește pe scurt înțelesul evangheliei din fiecare Duminică, se dau lămuriri asupra vieții sfinților părinți. Urmează apoi o mulțime de sfaturi de agricultură, din viața casnică, de economie națională, bănoi populare, însoțiri, îngrijirea vitelor, regulile de igienă și educație, în sfârșit istorioare serioase și glumețe. Toată materia este întocmită cu deosebită prioeperie și ar putea servi de pildă și altor fauritori de calendare.

Sinucidere. Preotul reformat din Aiud Szilágyi, Farkas s'a sinucis zilele acestea. Răposatul a scris istoria Aiudului în revoluție, cu mult dispreț pentru români.

Târg la Abrud se va ține în zilele următoare: în 25 Septembrie va fi târgul de vite, iar în 25 și 26 Septembrie târgul de mărfuri.

Holera. Cercurile oficiale din Budapesta în sfârșit au comunicat, că în țara noastră au fost constatate mai multe cazuri de holera, cari au avut un sfârșit mortal. Până acum au fost 8 cazuri, în care holera asiatică a fost recunoscută, alte cazuri se cercetează. Epidemia s'a ivit în părțile Dunării, în deosebi în comitatul Banya.

Dela asentare. În comuna Șaramare de lângă Sibiu, locuită de sași și de români, s'a prezentat la asentarea ținută zilele acestea 23 de români (dintre 27 obligați a se înfățișa), dintre aceștia au fost înrolați 7. Feciori sași s'a prezentat 16 (dintre 23 obligați), dintre cari au fost înrolați trei.

Intâmplare nenorocită. Săptămâna trecută un tânăr în Bistrița a voit să împuște cu un Flobert niște cloțani din curtea casei. Din nenorocire un glonțisor a nimerit servitoarea, o româncă de 18 ani. Fata a căzut moartă la moment.

Otrăvirea unor ofițeri. Ofițerii unui regiment de infanterie bulgăresc, aflător la manevre, au beut lapte care stase mai multă vreme în vase de aramă. În urma alimentului consumat ofițerii au suferit o intoxicație. S'au luat măsuri grabnice ca să fie scăpați de primejdie.

Banote antiseptice. O bancă din Washington a hotărât să pună în circulație o jumătate de milion de banote antiseptice. Banotele acestea sunt impregnate cu un anumit fluid, a cărui parte de căpetenie este fenolul. Se crede, că acest fluid omorâ toți microbi.

Omorâți de aeroplan. În orașul Minso din Rusia la un miting au căzut doi piloți cu aparatele lor la pământ și au omorât trei persoane din publicul privitor. Aviatorii au rămas nevătămați.

La Reuniunea sodalilor români din Sibiu s'au înscris următorii membri ordinari: Alesandru Stanciu (originar din Sibiu), culegător tipograf, Ioan Cojocar (originar din Săliște), sodal pantofar, Ioan Susann (originar din Deva), sodal hornar, Ioan Fuos (originar din Sibiu), sodal cooperitor de case, Costică Marinescu (originar din București—Rom.), sodal frizer, Ioan Săucea (originar din Mercurea), sod. măsar, Vasile Gavrila (originar din Vaidei), sodal faur, Constantin Marcu (originar din Toplița-rom.), sodal lăcătuș. Membru pe viață s'a înscris tânărul călă de prăvălie din Brașov George Bărsan (originar din Belean—Făgăraș) cu taxa de 50 coroane plătită în 10 rate de câte 5 cor. Membri ajutători s'au înscris dsoara Dr. Eleonora de Lemény, profesoară la școala de fete, Dr. Onisifor Ghibu, inspector gener. școlar și Iosif Băncilă ajutor de bucătar.

Teatrul orașului. Astăzi Miercuri se va juca Contele Luxemburg. mâine Joi Iános Viteazul operetă, Vineri Romeo și Iulia, tragedie.

La fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meserieși al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au mai dăruit: Ioan Cosma, notar (Ludoșul-mare) 20 bani, Ghenadie Bogoevici, protosinod (Budapesta) 1 cor., T. L. Albini, proprietar (Cut) 20 bani, Iosif Jinge, sodal pantofar 10 bani, Liviu Brote, restaurator 20 bani, vâd. Maria Moga 20 bani și Victor Tordășianu, prez. 10 bani.

Cea din urmă moarte pe rug în Berlin. În anul 1913 se împlinește un veac, de când au fost arși pe rug în Berlin doi osândiți la moarte. Aceasta a fost ultima osândire de felul acesta, în care unul cu numele Ioan Horst și iubita sa Friderica Delitz au fost pedepsiți pentru crima incendiării. Condamnații, uroști pe grămadă de lemne și așezați în scaune, au fost legați cu lanțuri și funii, iar călăul în urma poruncii primite avea să sugrume pe neobservate pe cei doi nenorociți. După ce a executat treaba aceasta, călăul li-a pus câte o căciulă în cap și s'a coborât de pe rug. Pe urmă rugul a fost aprins. Limbile de foc și nuorii de fum au acoperit corpurile osândiților, așa că ochii privitorilor nu i-au mai zărit.

Intre doi căsătoriți. El: „Am fost, dragă, la doctor și l-am consultat asupra durerii de cap de care sufăr camplit”. Ea: „Ei, și ai erătat doctorului limba?”. El: „Nu i-am arătat-o, însă i am vorbit despre a ta”.

Cercetarea mărgăritarelor în stridii. S'a construit de curând un aparat cu raze Röntgen, prin care în timp foarte scurt de câteva minute se pot cerceta sute de stridii, alegându-se stridiile cu margaritare destul de mari și frumoase, iar cele cu margaritare mici sunt lăuate și aruncate în mare, să le crească mai departe. Până acum căutarea margaritarelor era un lucru greu și neplăcut, căci abia una la sută dintre stridii avea mărgăritar, dar și aceasta foarte adeseori cu mult prea mic pentru a putea fi întrebuințat. Razele Röntgen vor produce și aici o mare schimbare.

Legendă minotaurului. Până astăzi n'am avut date pozitive, ca să ne explicăm cum s'a născut legenda despre minotaur, despre monstrul acela, jumătate om și jumătate taur, care locuia în labirintul dela Creta, și care a fost răpus de viteazul Teseu. Se pare că săpăturile mai nouă din insula Creta vor lămurii chestiunea aceasta întunecată. De obicei se crede, că poveștile despre labirint și minotaur sunt rămășițe denaturate despre jertfele omenști ce s'ar fi obținut pe insula aceasta. Însă profesorul Dr. Lang într-o revistă germană arată, că pe vremea regelui Minos nu se făceau în Creta jertfe de oameni, dar cu atât mai vârtos se întâmplau războaie de mare între Atena și Creta. Dacă creștinii, în războaiele acestea, făceau prizonieri dintre atenieni, cei prinși erau condamnați să se lupte cu tauri. Prin urmare este probabil, că legenda despre Teseu și lupta sa cu minotaurul și-a luat începutul dela lupte purtate cu tauri ale prizonierilor atenieni.

Poșta ultimă.

Legea electorală.

Ziariul „A Nap” aduce știrea, că în ministerul de interne s'a lucrat cu multă diligență la noua lege electorală, pe care dl. ministru - președinte Khuen-Héderváry vrea să o prezente parlamentului încă în toamna anului acestuia. Noua lege electorală e pusă pe bazele sufragiului universal, cu drept egal de vot, condiționat numai dela cunoașterea scrisului și cetitului. Tot ziariul numit își exprimă credința, că în cazul caesta contele Tisza va întoarce guvernului spatele cu toți partizanii sei. Știrea trebuie primită, firește, cu rezervele convenite, căci, dupăcum suntem noi informați, guvernul nu se va prea grăbi cu noua lege electorală.

Cărți și reviste.

Curs de constituție, pentru școlile primare cu limba de propunere română, întocmit pe baza planului ministerial, de Erődi János, inspector regesc de școală și Nicolae Sulică, profes. gimn. Brașov, Editura librăriei Ciurcu, 1910. Preț 40 fileri.

Trasilvania, nr. 4 pe Iulie August 1910, cuprinde: Desvoltarea bisericii românești de Dr. A. B. Crestături în lemn, albumul profesorului D. Comșa, de O. C. Tăslăuan. Asperități sintactice de Dr. N. Drăgan. Documente istorice de Dr. I. Lupăș. — Raportul general al comitetului către ad. gen. din 1910. Anexa. Ședințele din 30 Iunie — 20 Sept. 1910.

„Cartea de Aur”. A apărut și s'a trimis tuturor abonaților volumul VI din publicațiunea dlui T. V. Păcățian: „Cartea de Aur sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară”. În volumul acesta sunt înșirate evenimentele politice dintre anii 1872—1881. Cu toate că volumul e cu opt coale mai mare decât cele premergătoare, iar tiparul cu mult mai scump ca mai înainte, prețul e același, adică 10 coroane esemplarul broșat și 12 coroane esemplarul legat. Doritorii de a avea toate volumele apărute, I—VI, cu prețul de 60 coroane esemplare broșate, ori 72 coroane esemplare legate, adreseze-se autorului în Sibiu (Nagyszeben). Prețul poate fi plătit și în rate lunare.

Nr. 597/1910.

(348) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III a **Stăniini**, protopresbiteratul Geoagiului, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat a dotațiunii preoțești.

Cererele de concurs, instruite conform prescrierilor în vigoare, sunt a se înainta la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar concurenții în acest timp se vor prezenta — cu prealabila învoire a subscrisului — în parohie pentru a cânta, a celebra și predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Geoagi u, (Algyógy) 28 August v. 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Geoagi, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 579/1910.

(350) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci în comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Cebea** pentru postul al 2-lea cu salariu de 1000 cor. relut de cuartir și grădină în natură.

2. **Crăciunești** cu salariu de 600 cor. din repartitie, cuartir și grădină în natură.

3. **Șesuri** cu salariu de 400 cor. din repartitie, cuartir în natură și relut de grădină.

Pentru întregirea salariilor la școalele din Crăciunești și Șesuri să cere ajutor dela stat și în cas de încuviințare cei instituți vor beneficia de acea întregire.

Cvintvenalele să vor socoti numai după serviciu neîntrerupt la aceste școale.

Cei aleși vor fi îndatorați a providea instrucțiunea în cursurile de toate zilele și în cele de repetiție eventual în școala de repetiție agronomică, a instrui pe elevi în cântările bisericești, a-i conduce în Duminecele și sărbătorile de peste an la biserică și a cânta cu ei răspunsurile liturgice. A providea instrucțiunea din religie în toate clasele.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul în termenul deschis și pentru a se face cunoscut poporului să se prezenteze într-o Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a cânta.

Brad, la 26 August 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zărandului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Concurs.

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător dela școala gr. or. rom. din **Tohanul-nou** protopresbiteratul Branului să publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele normate de legea școlară.

Relut de cuartir și grădină 80 cor. eventual cuartir și grădină în natură.

Învățătorul ales este îndatorat să formeze cu elevii școalei cor și să cânte cu el la biserică, iar când corul nu ar cânta să ducă singur o strană în Dumineci și sărbători fără altă remunerație.

Concurenții au a și înainta cererile concursuale înzestrate cu documentele recerute în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a să prezenta în una din Dumineci sau sărbători în biserică spre a să face cunoscuți cu poporul și a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești.

Concursurile intrate după termen precum și acelea din cari lipsește vre-un document nu să vor lua în considerare.

Zernești, în 29 August 1910.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. al tractului Bran, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Hamsea
protopop.

(351) 1—3

Nr. 457/1910.

[353] 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala confesională din **Dâncul mare**, pe baza ordinațiunii consistoriale Nr. 3578 Școl. a. c. se descrie concurs, cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 600 cor. în bani gata din repartitiunea bisericească și cele 5% de dare; 400 cor.

din ajutorul dela stat ce se va esopera; Grădină, cuartir și lemne de foc, în natură.

Reflecții la acest post își vor înainta cererile conform regulamentului, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, și au să se prezenteze și în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Orăștie, 28 August 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 512/1910.

[354] 1—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea unui post învățătoresc dela școala gr. or. română din **Pianul de Jos**, protopresbiteratul Sebeșului, pe baza concludului sinodului parohial, și a rezoluției consistoriale Nr. 9816 Școl. se publică concurs nou cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

1. Salariu fundamental cu întregire dela stat 1000 cor.
2. Relut de cuartir 50 cor.
3. Grădină sau un stângin de lemne.

Dela învățător se cere să cânte în Dumineci și sărbători cu copii regulat în biserică și având cunoștințe muzicale — să formeze și cor bisericesc. Pentru cor va primi remunerație separată.

Concurenții să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis, subsemnatului oficiu protopresbiteral și înainte de alege să se prezenteze la biserică spre a cânta.

Sebeș, 30 August 1910.

Oficiul protopresbiteral:

Sergiu Medean
protopresbiter.

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Prea Venerabilul Consistor Arhidiecezan dto 20 Maiu 1910 Nr. 5526 Bis., comuna bisericească gr. or. filia **Buruene** protopresbiteratul Deva, comitatul Hunedoara, dă în întreprindere — edificarea bisericești sale — pe cale de licitațiune publică minuentă — ce se va ținea la **19 Septembrie 1910** st. v. la casa episcopului Andronic Magda în Buruene.

Prețul de strigare este de 7635 cor. 67 fileri.

Planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial din materia Chiscadaga.

Licitanții au să depună vadiu — de 10% din prețul de strigare — în bani gata sau hârtii de valoare.

Comitetul parohial își rezervă dreptul, de a da — în întreprindere zidirea — aceia dintre licitanți, în care află mai multă garanță.

Chiscadaga, la 25 August 1910.

Nicolae Popovici **Nicolae Bodig**
paroh. episcop.

Magda Androni
episcop.

Nr. 452/910. Vidi:

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Publicare de licitațiune.

Comitetul parohial gr. or. român din **Borgo-Joseni** (Alsóborgó) comitatul Beszterce Naszod dă în întreprindere prin licitațiune publică minuentă edificarea școalei confesionale de acolo, pe baza planului și a preliminarului de spese aprobate de Prea Venerabilul Consistor arhidiecezan gr. or. din Sibiiu sub Nr. 8931 Școlar.

Licitațiunea verbală să va ținea în **12/25 Septembrie a. c.** la 11 ore a. m. în cancelaria comunei. Prețul de strigare este 12.822 coroane 07 fileri. Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare să pot vedea la episcopul primar dl Simeon Pahone în ori ce zi.

Oferte în scris nu se primesc.

Ca vadiu este a să depune înainte de licitare 10% dela prețul strigării.

Borgo Joseni, (Alsóborgó) la 24 August (6 Septembrie) 1910.

In numele comitetului parohial:

Leo Buzdug **Simeon Pahone**
paroh gr. or. notar episcop.

(352) 1—3

Dela Bibliotecă arhidiecezană se poate procura:

Ivela, Cântecul Vetrei luminoase. Pentru voce și pian. Se vinde în favorul asilului pentru orbi „*Vatra luminoasă*” înființat de M. Sa Regina Elisaveta a României.

Prețul 2 coroane, plus porto 30 bani.

Nr. 469/1910.

(345) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala gr. or. română din comuna **Vărtop** protopresbiteratul Abrudului se descrie concurs cu termen de 10 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

1. Salariu fundamental 1000 cor. plătit în rate lunare anticipative din cassa bisericești.
2. Cuartir în natură și
3. 1/4 jugăr grădină.

Cei ce doresc să ocupe acest post să-și trimită rugăile dimpreună cu documentele trebuincioase la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul arătat și să se prezenteze în comună.

Abrud, 24 August 1910.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici
protopresbiter.

Nr. 221/910.

(334) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a postului de învățător dela școala confesională gr.-ort. română din opidul **Hunedoara**, protopresbiteratul Hunedoara, se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1100 cor. salariu fundamental, solvibil anticipative în rate lunare din cassa bisericești, cuartir în localul școalei, 50 cor. relut de lemne și 20 cor. relut de grădină.

Dela învățătorul, care va fi ales la acest post, se cere ca să propună și religiunea în școală, să fie cântăreț bun, obligat fiind să conducă corul, să ocupe și locul de cantor, și ca atare când nu e ocupat cu școala sau cu corul, în Dumineci și sărbători, e dator a conduce regulat și cântările din strană, fără altă remunerațiune, având a cânta cu elevii și răspunsurile la liturgie.

Concurenții la acest post au a-și aștearnă cererile instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul de sus indicat, îndatorați fiind a să prezenta înainte de alege în vre-o Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a se face cunoscuți poporului și a-și arăta dexteritatea în cântări.

Hunedoara, la 19 August 1910.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. al Hunedoarei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Avram P. Păcurariu
protopresbiter.

Nr. 583, 584/1910.

(335) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școalele mai jos însemnate din protopresbiteratul **Geoagiului** prin aceasta se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. **Bulbuc**, cu salariu dela comuna bisericească 300 cor. din repartitie, restul până la suma normată în lege a cerut dela stat; cuartir în edificiul școalei și lemne de foc.

2. **Mermezeu—Văleni**, cu salariu dela comuna bisericească 400 cor., restul până la 1000 cor. și cuincenalele s'au cerut dela stat; relut de cuartir, lemne și grădină 100 coroane.

Învățătorii aleși vor avea să propună și studiul religiunii, să meargă cu elevii la biserică și să cânte cu ei la sfânta liturgie.

Cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, să se înainteze la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis. Prezentarea în comună a candidaților e de dorit.

Geoagi u, (Algyógy) 21 August v 1910

Oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al tractului Geoagi, în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 404/910.

[339] 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala gr. or. română din **Idicelsat** (protopresbiteratul Răghin) se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salariu 1000 cor. și anume: 600 cor. din repartitie pe popor și 400 cor. ajutor dela stat, cuartir în edificiul școalei și 20 cor. relut de grădină, precum și lemne de foc pe picior.

Cei ce doresc a reflecta la acest post să și înainteze cererile însoțite de toate documentele necesare subsemnatului oficiu protopresbiteral până la termenul sus indicat.

Alesul învățător va avea să instrueze pruncii și în cântările bisericești și să cânte cu ei în cor la sf. liturgie în toate Duminecele și sărbătorile de peste an, de aceea cei vărșeți în muzică vor fi preferați.

Concurenții se îndatorează a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a-și arăta destoinicia în cântări și pentru de a se face cunoscut poporului.

Idicel, 13/26 Aug. 1910.

Pentru comitetul parohial:

Ioan Silaghi
paroh gr. or.

Vidi: **Galaction Șagău**
protopresbiter.

Nr. 408/1910.

[340] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea parohiei **Acmarin** (cl. II-a) se descrie nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în acest jurnal.

Venitele cu întregirea presorisi dela stat sunt cele însemnate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul susindicat, în care timp concurenții, pe lângă observarea restricțiunilor reglementare sunt îndatorați a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta și predica, respective celebra.

Alba-Iulia, 17 August 1910.

Oficiul protopresbiteral al tractului Alba-Iulia în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Advocatul

Dr. H. Müller

și-a deschis

cancelarie advocațională

în

Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 27.

(343) 2—3

Medic român în Karlsbad.

Dr. Enea Nicola

dela facultatea din Viena

dă consultațiuni în Karlsbad,
casa „Billroth” lângă Sprudel.

(387) 62—

Ușurință

copilărească

e spălatul cu săpun

Schicht

căci el curăță și albește,
totodată cruță toată osteneala și încordarea

(190 a) 4—5

